

REDAKTØREN HAR ORDET

Kvalitetsutvalget til NCS innhenter uttalelser fra norske eksperter, vurderer disse og gir råd til styret i NCS mht. å gi tilslutning til ESC-retningslinjer. I dette nummeret presenteres interessante gjennomgangen av seks nye slike retningslinjer: forebygging av kardiovaskulær sykdom, behandling av klaffefeil, atrieflimmer, hjertesvikt, STEMI og definisjonen av hjerteinfarkt.

I dette nummeret av *Hjerteforum* skriver Christine Bjørkvik og medarbeidere at hjertestans utenfor sykehus årlig rammes minst 5000 personer i Norge. De anslår at det blir foretatt hjerte-lungeredning på ca. 2500 personer. Av disse regner man at ca. 10 % utskrives i live fra sykehus. Mange resusciteringsforsøk avsluttes utenfor sykehus. Forfatterne redegjør for erfaringene fra Haukeland universitetssykehus fra 196 pasienter behandlet med terapeutisk hypotermi etter førstegangs hjertestans i eller utenfor sykehus i perioden 2004-2008. Deres studie viste høy overlevelse; total overlevelse til utskrivelse var 55 %. Andelen overlevende var høyere hos pasienter med kardial sammenlignet med ikke-kardial årsak til hjertestansen. Resultatene er bedre enn historiske data og på høyde med internasjonale studier, både mht. overlevelse og cerebral funksjon ved utreise. Majoriteten av de overlevende skrives ut med god neurologisk

funksjon, og det var få dødsfall i løpet av de første 12 måneder.

Vi presenterer også en artikkel av Mai Tone Lønnebakken om kvinner og koronarsykdom. Hun påpeker bl.a. at kvinner noe oftere enn menn kan ha et atypisk symptombilde, selv om brystsmarter er det vanligste symptomet hos begge kjønn. Forfatteren fremholder at utredning og ikke minst behandling av kvinner med non-obstruktiv koronarsykdom er utfordrende og oftest må tilpasses individuelt. Fremdeles er det imidlertid mye vi ikke vet, og fortsatt fokus på forskning er viktig.

Sykehussammenslåing vekker ofte strid. Vår erfarne kollega, Knut Rasmussen, tar for seg dette i sin artikkel om «Sammenslåing, nedleggelse og funksjonsfordeling av og mellom sykehus - sett nordfra». Han etterlyser bedre planlegging og begrunnelser, for både det å opprettholde enkelte sykehus og for å slå sammen andre.

Eivind Platou presenterer aktuell pacemakerstatistikk. Edda Bahlmann og medarbeidere drøfter hvordan variabelt energitap og trykkgjenvinning bør tas med i ekkokardiografisk vurderingen av aortastenose.

Ellers presenterer vi noen nyheter fra ACC-kongressen og referater fra det årlige ekkokardiografi-kurset på Hawaii.

God lesning

Olaf Rødevand